

Studii: licențiat în studii juridice, Facultatea de Drept, Universitatea din București (2016); master Analiza Economică a Dreptului (2017) (LLM in Law & Economics); diplomă comună (joint degree) emisă de Universitățile Hamburg pentru European Master in Law and Economics și de Université d'Aix-Marseille III Paul-Cézanne pentru Master Droit Économie Gestion – Mention Commerce, Décision, Gestion – Spécialité: Business, Law and Economics; absolvent al programului de formare psihopedagogică, Nivelul I (2020) și Nivelul II (2021), Facultatea de Psihologie și Științele Educației, Universitatea din București; doctor în drept, Facultatea de Drept, Universitatea din București (2023), calificativ *Magna Cum Laude* pentru lucrarea intitulată: *Politica de concurență privind controlul concentrărilor economice în contextul globalizării*.

Activitate: avocat în cadrul Baroului București (din 2016), specializat în acordarea consultanței pentru afaceri în domeniul dreptului concurenței, drepturilor reale și obligațiilor, cu precădere asupra analizei juridice și negocierii asupra contractelor comerciale. Pe parcursul carierei s-a concentrat și pe acordarea asistenței juridice în domeniul științelor medicale, dar și pe contribuția în mai multe proiecte legislative. Pasionat de istorie și de geopolitică, în particular de poziția României în cadrul Uniunii Europene și de direcția acesteia la nivel global.

Andrei Alecu

Teoria jocurilor de concurență între S.U.A. și U.E.

Politicile de concentrare economică
în era globalizării

Editura C.H. Beck
București 2024

Cuprins

Prefață.....	XI
Cuvânt-înainte.....	XV
Mulțumiri.....	XXIII
Abrevieri.....	XXV
Capitolul I. Aspecte teoretice privind politica de concurență	1
Subcapitolul I. Concurență sau Antitrust?	2
Secțiunea 1. Concurența perfectă sau imperfectă în viața reală?	10
Secțiunea a 2-a. Concentrările economice: motorul sau controlul economiei?.....	13
Subcapitolul II. Fuziuni și achiziții.....	16
Secțiunea 1. Noțiune	16
Secțiunea a 2-a. Cadrul legal în România	22
Secțiunea a 3-a. Aspecte comune ale fuziunilor și achizițiilor.....	24
Secțiunea a 4-a. Motive ale tranzacțiilor.....	28
Subcapitolul III. Societățile în comun, o forma de împărțire a riscului?.....	32
Secțiunea 1. Alianțele de cercetare: soluția pentru cercetare și dezvoltare?	40
Secțiunea a 2-a. Alianțele industriale promovate de către Uniunea Europeană.....	43
Subcapitolul IV. Bunăstarea consumatorilor, deziderat universal sau standard utopic?.....	48
Subcapitolul V. „Campionii” – viitorii factori de decizie la nivel geopolitic	59
Subcapitolul VI. Latura întunecată a concentrărilor economice.....	61
Secțiunea 1. Economia digitală.....	61

Secțiunea a 2-a. Noțiunea de asasinat economic.....	65
Secțiunea a 3-a. Evaluarea posibilității cumpărătorului de a intra în mod natural pe piața societății țintă	73
Secțiunea a 4-a. Tranzacții analizate	74
§1. Facebook.....	74
§2. Google	79
§3. Amazon.....	82
§4. Microsoft	83
Secțiunea a 5-a. Caracteristicile piețelor digitale – Piața cu valoare nulă (Zero-price market).....	84
Secțiunea a 6-a. Implicații	97
Capitolul II. Controlul concentrărilor economice.....	107
Subcapitolul I. Cum au evoluat concentrările economice?.....	107
Secțiunea 1. Uniunea Europeană	107
§1. Ordoliberalismul.....	109
§2. Comunitatea Economică a Cărbunelui și a Oțelului.....	112
§3. Uniunea Europeană.....	117
Secțiunea a 2-a. Statele Unite ale Americii.....	121
§1. Legea Sherman	123
§2. Legea Clayton.....	126
§3. Legea Celler-Kefauver	127
§4. Legea Hart-Scott-Rodino.....	128
Secțiunea a 3-a. Perioadele concentrărilor economice.....	131
§1. Primul val 1885-1905 – Concentrări orizontale	132
§2. Al doilea val 1918-1929 – Concentrări verticale.....	135
§3. Al treilea val 1965-1970 – Concentrări conglomerate.....	138
§4. Al patrulea val 1981-1989 – Preluări ostile (hostile takeovers).....	139
§5. Valul al cincilea 1992 - 2000 – Mega concentrări....	141
§6. Valul al șaselea 2003 - 2007 – Concentrări cu fonduri rezultate din inginerii financiare.....	143
§7. Valul al șaptelea 2010-2020 – Concentrări oligopoliste globale	144
§8. Marea Britanie, Franța, Germania	147

Subcapitolul II. Cum s-au format politicile concurențiale cu privire la concentrările economice?.....	153
Secțiunea 1. Școala de la Harvard.....	154
§1. Evoluție și Caracteristici.....	156
§2. Criticile asupra Școlii de la Harvard.....	161
Secțiunea a 2-a. Școala de la Chicago.....	163
§1. Evoluție și Principii	166
§2. Critici aduse Școlii de la Chicago.....	171
Secțiunea a 3-a. Școala Neo-Brandeis	173
§1. Evoluție și principii	176
§2. Criticile aduse Școlii Neo-Brandeis.....	182
Secțiunea a 4-a. Influențe globale	185
Subcapitolul III. Cum se diferențiază politica de concurență privind controlul concentrărilor economice în U.E., S.U.A. și China?.....	192
Secțiunea 1. Uniunea Europeană	192
§1. Rafinarea analizei economice a concentrărilor: Testul SIEC, IHH și Testul SSNIP	198
§2. Procedura.....	202
Secțiunea a 2-a. Statele Unite ale Americii.....	210
§1. Jurisdicție.....	211
§2. Procedură.....	213
Secțiunea a 3-a. Aspecte comparative între politica de concurență privind concentrările economice la nivelul Uniunii Europene și la nivelul Statelor Unite ale Americii.....	220
Secțiunea a 4-a. Republica Populară Chineză.....	226
Secțiunea a 5-a. Globalizarea concentrărilor economice și patriotismul economic	243
§1. Aplicarea Extrateritorială	243
§2. Cooperarea regională și multinațională	248
Capitolul III. Tranzacții istorice și campioni actuali.....	257
Subcapitolul I. Tranzacții istorice realizate.....	258
Subcapitolul II. Tranzacții interzise	262
Secțiunea 1. Uniunea Europeană	262
Secțiunea a 2-a. Statele Unite ale Americii.....	274

Sețiunea a 3-a. Tranzacții interzise în ambele jurisdicții.....	278
Subcapitolul III. Campionii actuali.....	284
Sețiunea 1. Global.....	286
§1. Apple.....	286
§2. Aramco.....	288
§3. Microsoft.....	289
§4. Google.....	291
§5. Amazon.....	293
§6. Tesla.....	295
§7. Berkshire Hathway.....	296
§8. United Health.....	297
§9. Facebook.....	298
§10. TSMC.....	299
Sețiunea a 2-a. Statele Unite ale Americii.....	299
Sețiunea a 3-a. Asia.....	302
Sețiunea a 4-a. Uniunea Europeană.....	306
Sețiunea a 5-a. Restul Lumii.....	308
Sețiunea a 6-a. Achizițiile ca strategie exclusivă de creștere.....	309
Sețiunea a 7-a. Legătura între dimensiunea companiilor (bazată pe valoarea de piață) și numărul concentrărilor.....	311
Capitolul IV. Teoria jocurilor în politicile de concurență globale.....	316
Subcapitolul I. Ce înseamnă Teoria Jocurilor?.....	316
Sețiunea 1. Deciziile Strategice în Teoria Jocurilor.....	319
Sețiunea a 2-a. Cadrul de aplicare.....	322
Sețiunea a 3-a. Modele clasice (inițiale).....	327
§1. Modelul Cournot.....	329
§2. Modelul Bertrand.....	334
§3. Modelul Stackelberg.....	337
Sețiunea a 4-a. „Jocul” din cadrul Teoriei Jocurilor.....	338
Sețiunea a 5-a. Clasificarea jocurilor, prezumțiile fundamentale și Echilibrul Nash.....	343
§1. Taxonomie.....	343
§2. Prezumții.....	346
§3. Echilibrul Nash.....	346

Sețiunea a 6-a. Dilema Prizonierilor.....	347
§1. Dilema Studenților.....	352
§2. Aspecte comune.....	354
Subcapitolul II. Cum se aplică teoria jocurilor în politica de concurență?.....	357
Sețiunea 1. Deciziile strategice privind politica concentrărilor economice.....	357
§1. Concentrări diferite analizate în ambele jurisdicții.....	362
§2. Aceeași concentrare analizată în ambele jurisdicții.....	363
Sețiunea a 2-a. Impactul în timp al creării unui campion.....	365
§1. Termen scurt.....	367
§2. Termen mediu.....	371
§3. Termen lung.....	377
Sețiunea a 3-a. Aspecte ale Economiei și Psihologiei Comportamentale (<i>Behavioral Antitrust</i>).....	388
Subcapitolul III. Stabilirea unei politici de concurență globală.....	400
Subcapitolul IV. Standardul reglementării.....	407
Subcapitolul V. Echilibrul global.....	410
Capitolul V. Efectul catalitic al globalizării asupra formării campionilor.....	417
Subcapitolul I. Evoluția jurisdicțiilor.....	418
Sețiunea 1. Statele Unite ale Americii.....	418
Sețiunea a 2-a. Uniunea Europeană.....	425
Sețiunea a 3-a. Global.....	442
Subcapitolul II. Realökonomik.....	445
Subcapitolul III. S-ar putea implementa un acord asupra politicii de concurență privind concentrările economice în contextul globalizării?.....	454
Concluzii.....	473
Anexa.....	493
1. Vodafone / Mannesmann.....	493
2. America Online / TimeWarner.....	496
3. Dow / DuPont.....	500
4. Microsoft / Activision Blizzard.....	501

5. United Technologies / Raytheon	502
6. Pfizer / Warner-Lambert	503
7. GlaxoWellcome / SmithKline Beecham	505
8. Sanofi / Aventis	507
9. Astra / Zeneca	508
10. Exxon / Mobile	509
11. Linde AG / Praxair	511
12. AB InBev / SABMiller	512
13. Daimler / Chrysler	514
14. Procter&Gamble / Gillette	515
15. Arcelor / Mittal	517
16. Gaz de France / Suez	518
17. Olivetti / Telecom Italia	520
18. Enel & Acciona / Endesa	521
19. RoyalDutch/ Shell	525
20. Air France / KLM	526
21. Boeing / McDonnell-Douglas	528
22. Airbus	533
Bibliografie selectivă	537

Prefață

Atunci când începi o cercetare academică ai nevoie pe lângă ambiție și perseverență, de pasiune. Aceasta constituie elementul omniprezent care determină o persoană să realizeze o lucrare interesantă care să aducă un plus de noutate doctrinei existente.

Îmi amintesc și acum prima întâlnire cu domnul avocat Andrei Alecu, care venise cu ideea originală de a scrie o lucrare în domeniul emergent și inovativ al analizei economice a dreptului, propunând o incursiune în teoria jocurilor cu directă și concretă aplicabilitate în politicile de concurență ale statelor.

Sub atenta mea supraveghere, autorul a urmat o direcție de cercetare organică și a creionat temeinic argumentația alegerii politicii de concurență optime pe care ar trebui să o adopte o jurisdicție pentru a menține propria competitivitate în fața provocărilor globalizării. Pe parcursul cercetării am remarcat cum cristalizează un concept teoretic într-o analiză pertinentă cu aplicabilitate practică. Se poate observa că lucrarea urmează o linie logică de argumentație și utilizează argumente legitime transpunând cititorul în mijlocul evenimentelor, al deciziilor legate de politici publice și al contextului geo-politic actual.

Am coordonat multiple cercetări, iar prezenta lucrare se remarcă prin volumul de informații analizat și modul armonios în care au fost sintetizate și integrate conceptele pentru a ajunge în punctul de a oferi o soluție privind modul în care va evolua politica concentrărilor economice. Marele aspect de noutate constă în compilarea elementelor pluridisciplinare din două domenii, *dreptul și economia*, prin utilizarea mijloacelor specifice analizei economice a dreptului. Teoria jocurilor se poate aplica în multiple domenii, iar aici este utilizată pentru a explica efectele și impactul legilor asupra economiei și bunăstării consumatorilor și pentru a anticipa deciziile strategice ce vor fi adoptate.

PIB	Produsul Intern Brut
Regulamentul (CE) nr. 139/2004	Regulamentul (CE) nr. 139/2004 privind controlul concentrărilor între întreprinderi
Regulamentul (CEE) nr. 4064/89	Regulamentul (CEE) nr. 4064/1989 privind controlul concentrărilor între întreprinderi
RGPD	Regulamentul (UE) nr. 2016/679 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date
S.U.A.	Statele Unite ale Americii
s.n.	sublinierea noastră
sec.	secol
ș.a.	și altele
TFUE	Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene
Tribunalul	Tribunalul Uniunii Europene
TUE	Tratatul Uniunea Europeană
U.E. sau Uniunea u.m.	Uniunea Europeană unitate monetară
UNCTAD	Conferința Națiunilor Unite pentru Comerț și Dezvoltare

Capitolul I

Aspecte teoretice privind politica de concurență

Pentru început, voi defini noțiunile de concurență și de anti-trust, arătând că ambele vizează aceleași concepte. Apoi, plecând de la diferitele caracteristici ale pieței (în particular cu privire la numărul de producători) voi descrie tipurile de concurență (perfectă, oligopolistă, monopol), urmând a îmi concentra atenția asupra celui mai răspândit model dintre toate: concurența oligopolistă. În majoritatea sectoarelor industriale există un număr restrâns de concurenți, iar aceștia formează un ecosistem în care pot influența piața, unde deciziile unuia afectează comportamentul celorlalți.

În continuare, voi descrie succint noțiunea de concentrare economică, de ce este importantă, ce se urmărește prin aceasta și voi prezenta o interesantă perspectivă istorică asupra părților la tranzacții: originea companiilor și tendința de a limita răspunderea acestor entități, raportat la patrimoniul persoanelor fizice care le controlează. Din sfera largă a tranzacțiilor voi prezenta cele mai importante trei modalități de realizare a unei concentrări economice: fuziunea, achiziția și crearea unei societăți în comun. La fiecare dintre noțiuni voi detalia particularitățile din perspectiva cadrului legislativ românesc, făcând trimiteri la dreptul european și cel american. Totodată, am considerat oportun să includ și câteva dintre cele mai comune argumente care stau la baza realizării unei tranzacții, pentru a identifica motivele care determină părțile să realizeze o concentrare economică.

În mod particular am abordat și crearea unei societăți în comun, raportându-mă la legislația europeană aplicabilă, evidențiind diferențele față de fuziuni și achiziții. De asemenea, am inclus în cadrul acestui capitol și referiri la alternativele unei concentrări economice prin crearea unei societăți în comun, respectiv formarea

unei alianțe industriale (oferind drept exemplu alianțele industriale promovate de către U.E. în prezent).

Spre finalul capitolului am inclus câteva aspecte introductive privind noțiunea de bunăstare a consumatorilor, în considerarea faptului că majoritatea politicilor de concurență utilizează acest reper pentru a măsura eficacitatea în atingerea scopurilor propuse.

Ultima parte a capitolului conține rezultatele cercetării privind asasinatale economice în era digitală, în care am detaliat particularitățile unei piețe cu valoare nulă (specifică sectorului digital), unde informațiile consumatorilor reprezintă prețul plătit de aceștia pentru a accesa ecosistemul platformelor online. Digitalizarea și dinamica piețelor a condus la crearea unui sector industrial în care regulile clasice ale formării prețului, ca punct de echilibru al cererii și al ofertei, nu se aplică, astfel încât am arătat că este necesară o nouă abordare în ceea ce privește analiza concentrărilor economice din sectorul digital.

Subcapitolul I. Concurență sau Antitrust?

Concurența reprezintă totalitatea aspectelor care formează procesul prin care forțele pieței acționează liber pentru a asigura că resursele limitate ale societății sunt utilizate în cel mai eficient mod posibil pentru a maximiza bunăstarea totală generală¹. Altfel spus, concurența reprezintă o stare naturală a lucrurilor și unul din fundamentele capitalismului și ale economiei de piață, promovând inovația între companii și creșterea eficienței producției, pentru ca, în final, consumatorii să poată beneficia de cel mai mic preț.

Politica de concurență și normele legale ce compun dreptul concurenței reglementează condițiile privind crearea, consolidarea

¹ *W.J. Kolasky*, What is Competition? A Comparison of U.S. and European Perspectives, în *The Antitrust Bulletin*, vol. 49, nr. 1-2, martie 2004, p. 47.

și menținerea unei puteri de piață¹ și reprezintă o parte din contextul instituțional mai larg ce compun politica publică economică a unui stat². În funcție de direcția economică, de cadrul socio-cultural și de contextul geo-politic, fiecare stat ia în considerare anumiți parametri pentru a determina politica de concurență, urmând ca pentru punerea în aplicare a acesteia să fie avute în vedere autoritățile naționale de concurență sau chiar cele europene, cum este cazul statelor membre U.E.

Majoritatea statelor au adoptat politici publice în domenii variate precum sănătate, educație, infrastructură sau economie, care să corespundă consensului politic și direcției pe care statul își dorește să o urmeze. Din perspectivă economică, statele au avut diverse abordări, de la protecționism până la stimularea cu precădere a unei ramuri industriale, care pot fi rezumate sub forma unei politici concurențiale. O politică de concurență guvernează modalitatea în care companiile interacționează atât între ele, cât și cu consumatorii³. Scopurile unei politici de concurență constau în promovarea economiei de piață, în utilizarea eficientă a resurselor sau în stimularea inițiativei și a inovației. În acest sens, o politică concurențială are în vedere mai multe aspecte, precum comportamentele interzise (e.g., înțelegerile de tipul cartelurilor sau a practicilor concertate, crearea unor bariere de intrare pe piață), abuzul poziției dominante și controlul concentrărilor economice.

Politica de concurență a unui jurisdicții este formată din totalitatea normelor legale și a jurisprudenței cu rol de izvor de drept care reglementează, controlează și sancționează comportamentul actorilor pe piață. În această definiție pot fi incluse, pe lângă aspecte de dreptul concurenței, și aspecte de drept fiscal, financiar, al muncii sau administrativ. Cadrul legal al politicii de concurență este rezultatul unui (i) consens politic al emitenților și al

¹ *J.R. Church, R. Ware*, *Industrial Organization: A Strategic Approach*, McGraw-Hill Companies, 2000, p. 12.

² *D.D. Sokol, I. Lianos*, *The Global Limits of Competition Law*, Stanford University Press, 2012, p. 92.

³ *G. Lang*, *Competition Policy*, *Global Dictionary of Competition Law*, Art. N° 89181 (<https://www.concurrences.com/en/dictionary/competition-policy-89181>).

autorităților de reglementare, care acționează ca reprezentanți ai societății, ai tuturor consumatorilor, al unei (ii) politici economice care se promovează de către jurisdicția în care se aplică (e.g., economia de piață, economia centralizată), dar și al (iii) contextului istorico-cultural al jurisdicției respective. O politică publică poate să încurajeze (e.g., subvenții pentru anumite domenii) sau chiar să impună companiilor să acționeze într-un mod care influențează procesul concurențial (e.g., condiționarea investițiilor străine directe). La rândul ei, o politică de concurență face parte din politica publică a jurisdicției care vizează aspectele economice și de comerț, și reprezintă piatra de temelie pentru prosperitatea unei țări.

Într-o economie de piață, concurența este motorul și, totodată, factorul de multiplicare care maximizează bunăstarea consumatorilor, varietatea produselor și serviciilor, nivelul de inovare și eficiența companiilor. În realitatea economică există mulți factori care restrâng procesul concurențial, iar o politică de concurență își propune tocmai să contrabalanseze aceste influențe. Cu alte cuvinte, politica de concurență reprezintă întregul, iar dreptul concurenței, care este responsabil de reglementarea concurenței *stricto sensu*, reprezintă partea.

Mecanismul concurențial *stricto sensu* ar putea fi definit drept un proces în care forțele pieței operează libere pentru a asigura întrebuintarea cât mai eficientă a resurselor limitate pentru a maximiza bunăstarea economică generală¹. Scopul concurenței este atât de a promova eficiența piețelor și a companiilor², cât și de a veghea asupra comportamentului participanților la piață, în special a celor care pot influența forțele pieței. Concurența reprezintă un concept sănătos pentru orice economie și promovează inovația, asigurând totodată atât dinamica de care piețele au nevoie, cât și un

¹ W.J. Kolasky, What is Competition? a comparison of U.S. and European perspectives, 2004, Federal Legal Publications Inc., p. 30.

² P. Areeda, D.F. Turner, H. Hovenkamp, Antitrust Law: An Analysis of Antitrust Principles and Their application, 1978, Boston: Little, Brown, p. 390.

mecanism pentru alocarea eficientă a resurselor¹ și pentru stimularea inițiativei private.

Concurența încurajează companiile să ofere consumatorilor bunuri și servicii în cele mai bune condiții, favorizând eficiența, inovația și reducerea prețurilor². Mai mult, concurența efectivă presupune ca întreprinderile să acționeze independent unele față de altele, dar sub presiunea exercitată de către concurenții lor. Un mediu concurențial adecvat permite întreprinderilor eficiente să se dezvolte, contribuind, pe lângă crearea unui mediu de afaceri prosper, și la creșterea economică și la bunăstarea societății. Normele care reglementează dreptul concurenței ajută companiile să producă o varietate cât mai mare de bunuri și servicii pentru consumatori, la o calitate superioară și la un preț mai mic.

Obiectul de reglementare al dreptului concurenței constă în crearea unui cadru legal pentru formele de concurență exercitată patologic, prin (i) *fapte monopoliste de comportament* (înțelegerea anticoncurențiale și abuzul de poziție dominantă), sau *de structură* (concentrarea economică excesivă), (ii) *concurența neonestă* (în relațiile economice interne, dar și internaționale în forma de dumping și subvenții la export) și (iii) *ajutorul de stat* (instituirea unor condiții privind acordarea unui sprijin din partea statului)³.

Dreptul concurenței are scopul de a promova și proteja principiile economiei de piață, dar, pentru ca normele legale să funcționeze, trebuie ca atât autoritățile de concurență, cât și instanțele să le pună în aplicare în mod efectiv și imparțial. Într-o țară democratică, cadrul legislativ concurențial servește atât mecanismelor pieței, cât și democrației: ajutând la satisfacerea nevoilor

¹ Konkurrensverket, More Pros and Cons of Merger Control, Stockholm, 2012 (https://www.ee-mc.de/fileadmin/user_upload/rapport_pros_and_cons_more_merger_control_2012.pdf).

² European Commission, DG Competition, Antitrust (https://competition-policy.ec.europa.eu/antitrust_en).

³ A. Almășan, Dreptul concurenței, ed. a 2-a, Ed. Hamangiu, București, 2021, p. 6.

consumatorilor și la consolidarea drepturilor civile și economice¹. Dreptul concurenței este menit să verifice și să controleze puterea corporațiilor². În principal, protejează concurența în beneficiul societății, însă nu trebuie înțeles că protejează în mod special fiecare concurent³. Totodată, concurența, în special cea comercială, poate fi privită ca un *joc al oportunităților de afaceri*, în care hazardul este mai mult sau mai puțin prezent, iar concurenții câștigă sau pierd în defavoarea, respectiv, beneficiul celor cu care concurează⁴.

Statele adoptă o politică de concurență care să protejeze procesul competitiv, și, în subsidiar, intereselor tuturor participanților (companii și consumatori), prevenind totodată denaturarea acestuia de către anumiți factori⁵ (e.g., companii care intenționează să obțină profituri nelegitime). **Dreptul concurenței are menirea să promoveze eficiențele și să stimuleze inovația**, creând cadrul general în care producătorii și distribuitorii concurează pentru disponibilitatea de a cheltui a consumatorilor. În acest sens, se are în vedere reducerea costurilor și optimizarea producției (eficiență productivă), investirea în cercetare și dezvoltare pentru obținerea inovației care să le ofere o cotă de piață semnificativă (eficiență dinamică) sau utilizarea resurselor (limitate) de către cele mai eficiente companii (eficiență alocativă)⁶.

¹ M. Bernatt, *Populism and Antitrust - The Illiberal Influence of Populist Government on the Competition Law System*, Cambridge University Press, 2022, p. 4-6.

² M. Meagher, *Fifty years of shareholder value have swollen monopoly power*, în *Financial Times*, 13 septembrie 2020 (<https://www.ft.com/content/de8b9a1c-df69-44e5-b571-81f4651de050>).

³ Comisia Europeană, *Comunicare a Comisiei – Orientări privind prioritățile Comisiei în aplicarea articolului 82 din Tratatul CE la practicile de excludere abuzivă ale întreprinderilor dominante*, 6, 2009 (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX%3A52009XC0224%2801%29>).

⁴ Gh. Piperea, *Drept comercial român. Teoria generală, întreprinderea și insolvența*, Ed. C.H. Beck, București, 2020, p. 18.

⁵ A. Ezrachi, *Competition and Antitrust Law: A Very Short Introduction*, Oxford University Press, 2021, p. 24.

⁶ Ibidem.

Peste ocean, pentru noțiunea generală de „concurență” se utilizează cu precădere termenul de „antitrust”, în principiu din rațiuni istorice privind formarea dreptului concurenței (care vor fi dezvoltate în continuare în Capitolul II, Subcapitolul I, Secțiunea a 2-a). De principiu, noțiunea de *antitrust* a fost folosită pentru a desemna anumite măsuri luate de către autorități pentru a contracara puterea dobândită de către instituția trustului; însuși numele politicii, care are drept scop păstrarea concurenței, reflectă o etimologie reactivă, apărută drept răspuns la o mișcare existentă în piață. Mergând pe acest raționament, următoarea mișcare a pieței a fost crearea monopolurilor. Desigur, etimologia a urmat nomenclatura deja împămantă, rezultând în legislația *anti-monopol*, care a ajuns să cuprindă și prevederile privind antitrust, ambele având drept scop promovarea concurenței libere pe piață. Probabil, datorită conservatorismului, s-a utilizat și s-a perpetuat denumirea de antitrust pentru orice legislație care ar fi în legătură cu protejarea și promovarea concurenței între companii¹.

Reglementările *antitrust* desemnează normele care guvernează concurența pe piață, iar, într-un sens larg, cuprind și totalitatea politicilor economice care influențează concurența pe piață. Istoric, s-a dezvoltat plecând doar de la reglementarea monopolului, însă cu timpul a ajuns să cuprindă și celelalte aspecte ale dreptului concurenței (e.g., regimul concentrărilor, înțelegeri anticoncurențiale, fixarea prețurilor, împărțirea piețelor). La nivel general, „antitrust” și „concurență” pot fi folosite interschimbabil, alte jurisdicții folosind termeni precum „comerț echitabil” (Fair trading, anterior în țările membre Commonwealth, iar în prezent în Australia) sau „anti-monopol” (cum este exemplul Chinei, care a adoptat Legea Anti-monopolului pentru a reglementa politica concurențială).

Indiferent de denumirea utilizată, politica privind concurența/antitrustul/antimonopolul unui stat reflectă direcția economică și climatul politic al acestuia, utilizând diferite instrumente pentru a promova interesele proprii.

¹ A. Alecu, *Perspectivă istorică asupra originilor politicilor antitrust din Statele Unite ale Americii*, Universitatea Lucian Blaga din Sibiu, Ed. Universul Juridic, București, 2021, p. 2.